

# Rutin

Godkänd av: Ingemar Qvarfordt, Universitetssjukhusö, Vårdhygien (ingqv)

Rutinen gäller för: Kommunal vård och omsorg i Västra Götalandsregionen

Giltighet: 2020-09-22 till 2022-03-31

## Covid-19 inom särskilda boendeformer och LSS

Komplettering av regional rutin covid-19 gällande vårdhygieniska rutiner inom särskilda boendeformer för äldre och LSS. Framtagen av Vårdhygiens nätverksgrupp för kommunal vård och omsorg i Västra Götaland.

Förändringar i denna version:

- Ändring av vokabulär från personlig skyddsutrustning till skyddsutrustning.
- Ändring av avstånd från 1 till 2 meter avseende när skyddsutrustning ska användas.
- Förändrad information i avsnitten ”Besök av anhöriga” samt i ”Smittspårning”.
- Mindre redaktionella förtydligande.

För mer information se [Regional rutin - Vårdhygien covid-19](#).

### Syfte

Att utifrån [Regional rutin - Vårdhygien covid-19](#) tydliggöra de viktigaste åtgärderna för att begränsa spridning av covid-19 inom kommunal vård och omsorg.

### Bakgrund

Covid-19 är en infektion orsakad av det nya coronaviruset.

**Smittvägar:** Covid-19 sprids huvudsakligen som droppsmitta, det vill säga av droppar från luftvägarna. Direkt och indirekt kontaktsmitta förekommer. Det smittar på samma sätt som vanliga luftvägsinfektioner, till exempel influensa.

**Inkubationstid:** 2–14 dagar, oftast 5–6 dagar.

**Kliniska symtom:** Akut luftvägsinfektion med till exempel förkylningssymtom såsom hosta, andningsbesvär, halsont och feber är utgångspunkten för klinisk diagnos, men även andra symtom som bortfall av lukt- och smaksinne, allmän sjukdomskänsla, huvudvärk, muskelvärk och mag-tarmbesvär exempelvis diarré kan förekomma. Symtombilden varierar från mycket milda symtom till svår nedre luftvägsinfektion som kan kräva intensivvård.

### Kriterier för bedömning av smittfrihet

För bedömning av smittfrihet, se [Smittskydd Västra Götaland/Smittspårning av covid-19](#) Smittskyddsblad Covid-19 läkarinformation.

### Besök av anhöriga

Angående villkor för besök på äldreboenden se [Socialstyrelsen](#).

## Åtgärder

### Vårdtagare med misstänkt eller konstaterad covid-19

Vårdtagare bör i första hand vistas i sina lägenheter med stängd dörr tills de bedöms som smittfria enligt ovan. Undvik långvarig vistelse i gemensamma lokaler. De vårdtagare som inte har eget rum ska flyttas till ett enkelrum. Begränsa antalet personal runt vårdtagaren.

Om transport till annan vårdgivare, möt upp transporten som ska hämta vårdtagaren.

### Generella riktlinjer vid vård av misstänkt och bekräftat fall av covid-19

Arbeta enligt [basala hygienrutiner och klädregler](#), länk till [instruktionsfilm basal hygien](#). Informera vårdtagare om att hosta i papper eller engångsnäsduk som läggs direkt i papperskorg/plastpåse. Påminn om vikten av god handhygien och bistå dem som behöver hjälp.

Säkerställ tillgång hos varje vårdtagare:

- alkoholbaserat handdesinfektionsmedel
- flytande tvål
- pappershanddukar
- engångsplastförkläde (kortärmat, bedöm behov av långärmat plastförkläde utifrån risk för stor mängd förorening av kroppsvätskor)
- skyddshandskar – används enligt basala hygienrutiner
- ytdesinfektionsmedel med tensid.

Tänk på att byta handskar mellan orena och rena arbetsmoment. Desinfektera händerna före och efter du använt handskar enligt basala hygienrutiner.

Vid nära omvårdnad (inom 2 meter) hos vårdtagare säkerställ tillgång till:

- Stänkskydd som täcker ansikte (ögon, näsa, mun).
  - Alternativ 1: Heltäckande visir kombineras med munskydd (klass II eller IIR).
  - Alternativ 2: Inte heltäckande visir eller skyddsglasögon kombineras med vätskeavvisande munskydd (IIR).

Stänkskydd rengörs och/eller desinfekteras efter användning.

Munskydd/skyddsglasögon/visir behöver inte bytas mellan patienter och kan användas så länge det inte tas av, förorenas, skadas eller genomfuktats samt förutsatt att det hanteras rätt.

Vid åtgärder som kan medföra aerosolbildning (till exempel sugning av luftvägarna, BiPAP – CPAP-behandling eller sekret-mobiliserande åtgärder från nedre luftvägar såsom inducerad sputumprovtagning) använd tillpassat FFP2- eller FFP3-klassat andningsskydd i kombination med visir. Vid användning av andningsskydd se tillverkarens instruktion.

## **Säker avklädning av skyddsutrustning**

Inne i lägenheten:

1. Ta av handskar, desinfektera händerna.
2. Ta av plastförkläde, undvik att vidröra framsidan, desinfektera händerna.
3. Ta av visir/skyddsglasögon bakifrån, desinfektera händerna.
4. Ta av munskydd, undvik att vidröra framsida, desinfektera händer och underarmar.

Se [Basala hygienrutiner och covid-19](#).

Grundregeln är att andningsskyddet sätts på och tas av utanför rummet/lägenheten. När det tas av ta båda remmar bakifrån och lyft dem fram över huvudet och undvik att vidröra framsidan. Desinfektera sedan händer och underarmar.

## **Disk**

Disk hanteras som vanligt. Sträva efter att ställa disken direkt i diskmaskinen eller transportvagn. Torka av brickan med ytdesinfektionsmedel. Desinfektera händerna efteråt.

## **Avfall**

Släng avfallet inklusive plastförkläde och handskar i soppåse och förslut på rummet. Se till att det inte läcker, ta eventuellt en ytterligare påse runt. Allt avfall hanteras som vanligt.

## **Tvätt**

Hantera all tvätt, inklusive personalkläder enligt ordinarie tvättrutiner, se [rutin för tvätthantering](#). Om smutstvätt hanteras av tvätteriet följ tvätteriets anvisningar.

## **Generella råd om rengöring och desinfektion av ytor och hjälpmedel**

- Coronavirus avdödas effektivt med vanliga rengörings- och desinfektionsmedel.
- Punktdesinfektion (smittrening) utförs enligt ordinarie rutin. Använd alkoholbaserat ytdesinfektionsmedel med tensid, Virkon (1 %) eller motsvarande. Ta rikligt med desinfektionsmedel och bearbeta ytan väl.
- Hjälpmedel och övrigt material: Om möjligt vårdtagarbundet. Begränsa mängden material och utrustning i vådrummet. Rengör enligt ordinarie rutiner.
- Daglig städning utförs av omvårdnadspersonal. Använd om möjligt engångsmaterial, desinfektera städutrustningen inklusive moppstativ mellan varje lägenhet/rum. Ytor som förorenats av luftvägssekret samt ”tag- ställen” (till exempel sänggrindar, rullator, lysknappar) torkas med ytdesinfektionsmedel en gång/dag samt vid behov.
- Golv rengörs med allrengöringsmedel och vatten dagligen. Använd engångsgolvduk. Rengör och desinfektera städutrustningen enligt sedvanlig rutin. Slutstädning utförs av omvårdnadspersonal enligt ovan.

## **Smittspårning**

Covid-19 är en samhällsfarlig sjukdom som är anmälningspliktig samt smittspårningspliktig enligt smittskyddslagen. För vidare instruktion om förfarande vid smittspårning på kommunala boenden/enheter se [Screening och smittspårning av covid-19 inom kommunal vård och omsorg](#). Vid smittspårning i vård och omsorg kan även kortare kontakter än dem 15 min som anges i smittskyddsbladet inkluderas.

Vid behov kontaktas Smittskydd/Vårdhygien. Det gäller särskilt vid mer omfattande smittspårning.

### **Handläggning av symptomfria vårdtagare som exponerats av ett bekräftat fall**

Vårdtagaren observeras avseende eventuella symptom under 14 dagar räknat från tidpunkt för senaste möjliga smittexposition.

De som är exponerade bör vistas i och äta på rummet och inte delta i sociala aktiviteter men kan mobiliseras utanför rummet under kontrollerade former (undvika nära möten), gärna utomhus. Vid omvårdnad tillämpas basala hygienrutiner med tillägg av visir vid all ansiktsnära vård. Se länk [Åtgärder för att minska smittspridning av covid-19 mellan personal, patient och vårdtagare när misstanke om covid-19 saknas](#).

### **Relaterad information**

[Covid-19, samlad information Vårdgivarwebben](#).

### **Uppföljning, utvärdering och revision**

Processansvariga eller motsvarande på anknutna verksamheter ansvarar i grupp för uppföljning, utvärdering och revision av denna rutin. Innehållsansvarig, Vårdhygiens kommunala nätverksgrupp i Västra Götaland, är sammankallande.